

Johdatus yhteiskuntatilastotieteeseen

syksy 2014

Kimmo Vehkalahti, yliopistonlehtori

Opettajien akatemian jäsen, soveltavan tilastotieteen dosentti

Tilastotieteen oppiaine, Sosiaalitieteiden laitos

Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto

<http://www.helsinki.fi/people/Kimmo.Vehkalahti/suomeksi.html>

<https://wiki.helsinki.fi/display/SocStats/Johdatus+yhteiskuntatilastotieteeseen,+syksy+2014>

Tämän kurssin Teemat 1–5 perustuvat osin oppikirjani
Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät lukuihin 1–3.

Aloitustuennon (to 4.9.2014) palautteiden analysointia

Johdatus yhteiskuntatilastotieteeseen | syksy 2014 | Kimmo Vehkalahdi

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Tunteet 1: pelko, ahdistus, jännitys (1/3)

PELOTTA, MIEN SELVIÄN
NÄISTÄ MINULLA
MÄÄRÄMISTÄ TILASTOLLISISTA
KURSSEISTA.

TOIVOTAvasti kaikki
MENNE HUVIN, VAIKKA
EN MUISTA MATEMATIKASTA
ENKÄ MITÄÄN NIIN
MONEN VUODEN JÄLKEEN!!!!

KIIITOS KIIVASTA
ALOITUKSESTA
JOKA TAPAUKSESSA!

Hei Kimmo!

Olen opiskellut tilastotiedettä viimeksi
ammattikorkeassa n. 8 vuotta sitten.
Koska tänä kerralla on "para mahe";
jännittää, miten tullen vai tuleeko
tästä selviämään!

Tulevaisuuden (työn
ja opintojen)
kannatta toivon,
että opin hyödyntä-
mään tilastotiedettä.
Ehkä tulevaisuuden
työniäni tullen sitä
tämätsemaan. Jännittää
pysynkö mukana,
osaanko hommani jne.
Mielenkiintoiselta tuntuu
kyllä vaikuttaa. :)",

Voitko opettaa / esittää
asiat enttein
selkeesti kiitos!
nim. Tilastotiede
aluelle
pelottaa

Pelottaa

&

Ahdistaa

mahdollisimman paljon
rautalangasta väännettyä!
Oikeassa olit → ahistaa ja
pelottaa

Tunteet 1: pelko, ahdistus, jännitys (2/3)

Pelottaa. Kirjoitin matikasta -lyhyestä-
A:n, ja sūtäkin en jo aivan.
Olen tosin aivan halunnut tajuta
nätä kaaviota 😊

Toivon, että mikrofoni toimii, ja
että käytät sitä. Sali on iso,
aive hauhala...

Ykkösosa ei jännitä,
koska ei tarvitse laukea
mitään, mutta kakkososa
ahdistaa jo nyt, lukiosta
kun on jo toistokymmeniä
vuotta...

Olen aivan surkea
matikassa.
Pelottaa!!!

Pelottaa, ettei pärjää, en ole 15
vuoteen ajatellut matemaattisesti.
Tuli kuitenkin positiivinen eusr-
vaikutelma ja tilastotiede alkoi
kiinnostamaan. Osallistajien valtava
määrä huolestuttaa, ettei voi tai
kehittää kysyä kysymyksiään.

En ihan ymmärrä, mitä tilasto-
tieteessä' tehdään.
Pelottaa, että oon yhtä' hukassa
kuin pitkän matikan tunneilla
opettaja vaikuttaa rennolta
hepulta.

Ei pelota enää niin paljon
tämä kurssi. Vähän, ei paljon.

Tunteet 1: pelko, ahdistus, jännitys (3/3)

TERVEISET

Toivon:

- oppivani ymmärtämään tilastotiedettä & en enää pelkäisi matikkaa

Pelkään:

- etten ymmärrä mitään

Jee!

Tilastotiede vähän pelottaa ...

Ahdistaa!

Heippa,
Matikka ei oo kivaa!

Toivon huomaavani kurssin aikana, että tilastotiede voi olla kivaa (eikä ahdistavaa/pelottavaa) :)

matematiikka
pelottaa :/

Tunteet 2: helpotuksen huokaus (1/2)

- Olen oikeasti helpottunut kurssistani, että kurssilla ilaistojen avulla selvestyy tänä kansalais-taitona (mitä se on!), eikä korkeana materiaaliikkaana (jota en laeitse.) Kiitos tyvästä aloituksesta!

Hei opettaja,

Olin pelannyt kurssia, mutta ensimmäinen luento muutti käsitykseni positiiviseen suuntaan 😊

Keskitys:

ONKO OSA 2 PAKOLLINEN?

Kurssilla kyllä on maine ja muakin peloteltiin, mutta IHAN TURHAAN!

Tähän mennessä paras luento ja kiinnostus nyt huipussaan!

Oon vaan epävarma oppimisesta ja alkutasostani, mutta toiv triällä saa apua ja vertaistukea.

Huippua JEEE 1,,1

- Helpottava kuulla, että ei pidi ahdistua. Onneksi matikka tulee vasta 2. osassa! Odotan innokkaasti

Sukulaisten ja kaverien, jotka ovat opiskelleet Helsingin yliopistossa, pelotteluista huolimatta tämä tilastokurssi ei ainakaan etun luennon jälkeen vaikuttanut minun hurjalta! 😊

Tunteet 2: helpotuksen huokaus (2/2)

Pelotti kyllä tulla kurssille,
ihan yksin kehtään tuntematta.
Mutta kyllä käänsit ajatukset
positiivisiksi! Ei haittaakaan
herätä kahdeksaksi luennolle
niin paljon ☺
-Kiitos!!

Vähän matikkapelko
liepevitäytyi ☺

-Helpottava tieto, että
kurssi on matikka-
painotteinen.
-Positiiviset odotukset

Hyvästä vaikuttaa!
Ei oo enää niin pelottavaa,
ei oo enää matikassa ollut vähän
haastava oppilas.
Kimmolla on cool tuikeat!

ihan ok fiilis tuli
vaikka kurssin
nimi saikin
pienen jännityksen
aikaan ☺

Pöden elinikäistä
Jobiaa matematiikka-
kaa kehtaan, mutta
ainakin ensimmäisen
tunnin perusteella
pelko hieman hä-
veni.

Jätkä on selvästi hyvä jätkä!
Ei pelota tätä kurssi enää niin
paljon. Sopivan leuhka abitus
oman pätevyyden osoittamisella,
arvostan. Hyvä meininki, hyvä
meininki.

Tunteet 3: toiveikkuus, innostus, luottamus (1/4)

Olo on toiveikas, vastapainona
matikan sivuaineopinnoille tehtävät
ihanana selkeitä ja kirjallisia +
tukevat sosiaalipsykan sivuaine-
opintoja mukavasti.

Tulee olemaan tämän syksyn
"tajuuttavimpia" kursseja ehkä :)

kiva fiilis kurssista! ope!

Innustus on paras lahja, mitä
voi antaa opiskelijoille.

Sen sinä osaat!!!

- Erittäin hyvä
nimeä, urkon ettei
kurssista tullee hyvin
mielekkäitä!

Tilastotiede ei pelota!

Lunten että oon viimein valmis
tähän kurssiin.

Hyvältä vaikuttaa,
innostavaa! 😊

Tuntuu ihan
mukavalta.

Hyvin
alkoi kurssi

Olen positiivisesti yllätynyt!

HYVIN SÄ VEROAT :)

OPIMAN OPINNOJA INNOICCA

Kurssi vaikuttaa
hyödylliseltä!

Hyvä fiilik!
kai pöytä kirjaa
tullee :)

Tunteet 3: toiveikkuus, kiinnostus, luottamus (2/4)

Mielenkiinnolla odotan, että kurssi painee kiinnolla kiinnostin. Jotkut kurssilla opetetut asiat saattavat olla ennemminkin tuttuja, mutta se on hyvä asia, sillä kertaus on hyväksi.

Hyvä ehkä luento

Kiinnostavaa

Hyvillä fiksillä kurssein, matikka ei lempareita, mutta uskon että kysyt riittää tälle kurssille hyönteini!

Rento profffa! Tullee varmasti mielenkiintoinen kurssi.

Olempa iloisesta yllätyksestä kurssin tunnosta ilmapäristä ja mukavasta lempareista luennotojasta.

- KAHVI ON MIKÄISEN AAMUN PELASTUS.
- TILASTOTLEDE EI OLE DELOSTAVAA, VAAN HYÖDILLIÄ KAIKILLE ALOILLE
- MATEMAATTISIIN AINELSIIN LITTIH AINA AHDISTUSTA
- INNOSTUNUT OPEAIA INNOSTAA OPPIMAAN, JOLLOIN EDELTÄ MAINITTU AHDISTUS UNOHTUU KAHVIN KULTTUURISEEN SILLÄ EI OLE VAIKUTUSTA

Rento matikka, saa ehkä jora matematiikan jollain tapaa kiinnostavaksi.

EI PAINA MIKÄÄN MIELTÄ KUN ON NIIN KIVAT TUNTORI JA MUUT KUMPPANIT! SEE U

Tunteet 3: toiveikkuus, innostus, luottamus (3/4)

En tiedä yhtään mitä odottaa, en ole kuullut töitä kurssista mitään.

On hyvä, jos työ on jätetty minin, ettei kaikki jää kokoukulle, ja että pääsee tekemään tehtäviä (eikä vain teoriaa).

Sis jos on neuvoja ajankäyttöä stamme ne varmasti ilomielin vastaan!

Ensimmäisen luennon perusteella vaikuttaa siltä, että tämä voi olla mielenkiintoista, sillä materiaaleja on monia.
(& opiskelutapoja)

Kiitos hauska intro-luennostal!
Uskon, että teet tälle kurssista kiinnostavan ja innostavan!

toivottavasti kurssikoe ei ole vaikeaa

Muten tää kurssi vaikuttaa kivalta :D

Odotan tilastotieteen opiskeleka, sillä uskon sen olevan tärkeää opiskelussani

- Kivan tuntuinen luennoitsija oot :D
- ei hai tääl lasketa?
- kai tästä pääsee läpi vaikeat osaa matilloba? Henki on hyvä...

Tunteet 3: toiveikkuus, kiinnostus, luottamus (4/4)

- Luovan kritiikki jos tulla
tarvitte lasten matemaatt.
Sra koulukoulu?

→ Tilastot ovat
sinnällään mielen-
kiintoista.

Oma tilastollinen
analyysi rajoittuu
toistaiseksi vertikaalisen
soveltamuksen lukemiseen.
Se on tilasta jota
on aina oikeasta.

Kiva päästi opiskeluaan!

-Eivielä hirveästi ajatuksia kussista
mutta positiivinen fiilis jäi
-Odotan kurssin jatkoa

Kiva
ollessi
pata

Mukava yllätys! Ei kyllä kukaan
tunnut enää niin pohalle... Tästä
tullee varmasti mielenkiintoinen kurssi

Moitelen Kimmo!

Kuulosti hyvältä tai kurssisisällön
uudistaminen. Musta on tärkeää,
että näitä tietoja ja taitoja
sovelletaan, ja osataan soveltaa
käytännössä.

Kivaa syksyäalkua!

☺

p.s. presenno on huippu!

Hyvä fiilis kurssista ekan luennon
jälkeen.

Mukavaa että on energinen
opettaja, koska siitä saa intoa
omaan opiskeluun.

Lisäksi harjoituksen käyttäntö
kuulostaa kivalta

Laksamista
pimeyteen
syksyyn!

Odotuksia, tavoitteita ja toiveita (1/2)

15 op:ta biometriaa
ja tilastotietoa takana.
Tavoitteena ymmärtää
oikeasti mitä tilasto-
tiede on.
Aloituskurssi vaikealta
rohkaisevalta. ☺

Onkohan tämä tilastotiede
hyvä ja pääainettani tukeva
sivuaine?

Se varmasti selviää myöhem-
min. Itselläni on ainakin
vahva luottamus siihen!

Humanisti täällä...
istun tällä kurssilla niasakemassa
jotta voisin joskus gradu-
vaiheessa osata yhdistää
lingvistiikan ja antropologian.
Luulen, että täältä kyllä
löytyy ideoita ja työkalleja

Aluksi tuntui huoletuttavalta, mutta kun
tilastollinen lukuaito tuli peheväksi, alkoi kurssin
tarkoitus paljastua selkeäksi. Eritoten lämpöä kiittä

Odotuksia, tavoitteita ja toiveita (2/2)

Odotukset: Mahdollattava johdatus tilastotieteeseen, niin, että peruskäsitteistö & tilastolliset välineet mekanisminen, etuinen, heikkoinen käydään perusteellisesti läpi.

ODOTAN KURSSIN OLEVAN ANODYLLISEN SOSIOLOGIAN PIIRIKÄLLE, JA EI KILLÄ PECOJA ~~KOHA~~ JOHDANTOKURSSI ON AINA JOHDANTOKURSSI. TILASBT ON MIELEMPIINTOSIA JA KILLÄ MYT TIE TOJEMKÄSITIELY TIE TIE ICIJÄN (HUOMONKIN) PITÄISI TILAS TOISTA SELVITA $\frac{1}{2}$

Odotan innolla tätä kurssia.
Haluan oppia tilastollisia menetelmiä, sillä niistä on varmasti myöhemmin hyötyä.

Sinua on kehoitettu paljon tutustua toimeen, joten sinäkin mielenkiinnolla odotan! :)

Toivoisin, että kurssilla lähdettäisiin liikkeelle aivan "alusta" koska tilastotiede ei ole aiheena ennestään kovinkaan tuttu ☺

Haluaisin innostua tilastotieteestä, tietynlainen palon ja intohimon sitä kohtaan, nähdä sen tapana ymmärtää maailmaa, vaikeasti luontaisia lajajalkeutta tilastotieteen saralla olivikaa

Toivon, että opin tulkitsemaan kriittisesti tilastoja esim. Hesarista

Psykologiasta ja matematiikasta (1/3)

Jos haluaa opiskella tilastoa sivuvaineenä, onko matematiikan teho pakko ottaa toiseksi sivuvaineesi? Toisin kysyen tukeko tilastotiede tutkintoa ihan itsenään ja pärjääkö tilastotieteessä ilman erityisempää perehdytystä matematiikkaan?

Olti kiva tietää tarkemmin mitä lukuja ja nroita kirjoista väisi käyttää esin. eri tehtävissä. Myös kiinnostaa tietää mikälainen matematiikan osaaminen olettaa tämän kurssin ja 2.osan pohjalte? Vaikuttaa mielestäni, että tilastotiede kiinnostaa.

Tarvitseeko kurssilla laskinta ja jos, niillä millaista?

Odotin, että olisi ollut laskemista, koska se olisi voinut olla yksinkertaisempaa...

Tee helppo lue!~

Laskinta tarvitaan vasta osassa 2 (nelilaskin riittää).

Psykologiasta ja matematiikasta (2/3)

Kurssi vaikuttaa kivaltta ja
etenkin tosi hyödylliseltä
itselleni. Haen ensi keväänä
opiskelemaan psykologiaa, tervetuloista
tämä auttaa sisäistämään
tilastotietettä paremmin
kuin aiemmin.

Pyrkimykseni on päästä
opiskelemaan psykologiaa,
joten olen hyvin motivoitunut
tilastotieteen opintoihin :)

en ole ikään vamma,
onko hyvä asia, ettei
matikkaa tarvita
kurssin ekassa
osassa.

Pätyykö oikeasti
molempien kurssien
(1-2) läpi ilman
matematiikkaa
lajajakoa?
OIKEESI?

Atkin käyttö on hitaalla lailla, vainen ajokortti on
suoritettu 2-3 vuolta sitten. Kirjoiti matematiikkani
on isohy matematiikka kielijärjelmä joutuen. Aikaisin
matte kuluu yli 50v.

Triviosi, että kurssik
mahd. estäyt mat. kausi
paukkaan.

Psykologiasta ja matematiikasta (3/3)

Kiitos kiinnostuksesta joiden
dannoista!

Haluaisin valmistautua
psykologisen pääsykokeeseen
keväänä, missä pitäisi
osata myös laskea.

Ajattelin suorittaa nämä
johdantokurssit ja jatko-
kurssit. Olenko oikeassa
paikassa vai pitäisikö
minun tehdä matematiikan
laitoksen kurssit? Ne näyt-
täisivät olevan tosi liian
pitkälle.

Tuleeko täällä
paljon uutta ariaa
kun on käynyt luki-
lyhyen matkan?

Lukio matikan
opinnoista on
jo 30 vuotta.
Onko yliopistolle
mahdollista perustaa
lukio kurssi?

Toivon parjauvani
psykologian tuloskokeessa
toukokuussa 2015.

Hei Kimmo!

Voisitko olla kiltti ja antaa
vinkejä kirjojen suhteen.

1) Jos hankin kassini kaksia
kirjaa, mitkä ne olisivat?

2) Jos aikoo pyrkiä psykologian
maisterihaun kautta, mitkä
pari kirjaa olisivat parhaat
kurssin tueksi?

Kiitos innostuneesta
asenteestasi opettamiseen,
uskon että tästä tulee
hyvä ja mielenkiintoinen
kurssi humanistillekin.

Aikatauluista ja työelämän paineista (1/2)

TILASTOTIEDE...

TÄÄLTÄ TULLAAN!

MUTTA MIKSI

KAHDEKSALTA

AAMULLA ???

Torstaisin luento Kumpu-
lassa heti 10.15,
toivon että näin
loppun siis aina
9.45 !!! ☺

onka kuitissa
paketti alkoo €1,8

Aikatauluista ja työelämän paineista (2/2)

Sitä mietin, että
mitenköhän työssä tämä
kurssi tulee olemaan?
Kun on tuollainen
hyvin työteliäs luottamus-
toimi miula, ja vaan
muutama kurssin keskene-
nyt syksyksi suorittamaan

LÄLIMMÄ PÖMDIN, MITEN TYÖSSÄKÄYVÄNÄ
EHDIN KURSSILLE OSALLISTUA, JA
TARJAAKO ESIM 1 x VKO
OSALLISTUMISELLA.

KIIITOS MIELENKIINTOISESTA
ALOITUKSESTA.

JOO, PELKÄSIN TÄTÄ JA
ERITYISESTI MATEMATII-
KAN OSUUTTA.

~~EN~~ TEEN KOKOPÄIVÄISESTI
TYÖTÄ JA MINULLA ON
3 LASTA. VAPAA-AIKAA
VÄHÄN. TUISTA EI SAISI
OLEA PUISKA. ARJOS-
TAN, JOS KÄYTETÄÄN
VIDEOINTIA JA NETU-
TÄ SAATAVAH MATSKUN
+ TIIVISTÄ OPINTOJEN
SEURANTAA ETEN VOI
LIVETÄ 😊

Tehtävistä, tenteistä ja tekniikasta

För man i tenten och i övningsuppgifterna svara på svenska?

(Saako tentissä ja harjoituksissa vastata ruotsiksi?)

En pääse I osan kurssikokeeseen mut II osan pääsen kai.
Ei kai ongelma niiden suoritusjärjestys?

Tilastotiede, hinc illae lacrimae. *)
*) hence those tears (Merriam-Webster) (KV)

• ~~Tein~~ ^{Tein} englanninkielistä ministeriohjelmia (media & Global communication).
Löytyykö meidän vaihto-oppilaille tätä vastaavaa ~~englanniksi~~ ^{englanniksi}?

Tehdäänkö harjoitustehtävät nettiin vai palauttebanko ne kirjallisena sinulle vai miten se toimii?

Ovatko kaikki tehtävät itsenäisesti tehtäviä?

Jei vähän hämääväksi miten niitä tehtäviä tehdään. Ovatko ne kohtatehtäviä, pitävätkö palauttaa yms.
Tuleeko tentti perustumaan näihin Teema-aiheistoihin? vai mihin?

tehtävien deadlinet?

Harjikko luennolla läppänä/padina, jos tarvi niin riittääkö windows pohjainen tabletti jolla voi käyttää wordia, excelia, powerpointia yms?
tavoitteisib käytöt vaan nämä pakolliset, osa1 +2

Nupit kaakkoon! (Portsun äänentoisto, huoh ...)

Aika on aika rauhallinen,
en malta ~~en~~ odottaa että
päästään aidaan!

Saako PI:ssä volumea
yhtään kovemmalle? Poru-
kat yskä ja käyjää pepe-
reidaan, vähintään ääni
hukkui kokiinaan.

KIITOS KIMMO!

KÄÄNNÄ MIKSI
KOVEMMALLE

En oikein tiedä
mitä kurssilta
odottaa

Laita seuraavalle luennoille
mikrofoni kovemmalle,
kuuluvuus oli
huono.

4. vuosi yliopistolla,
1. vatsikan massaluento

Kurssin uutuudet: 1) oma tutkimukseni, 2) Presemo

Kyselytutkimukseen
oli vaikea vastata,
sillä ei ole vielä koke-
musta luennoista
tai tilastotieteestä,
piti vastata mutun-
vunnamalle,
vai ehkä se
oli se pointti?

Tuloko uusi
kysely kurssin
päättyttyä, welen, etä
mielipiteet ovat
saattaneet muuttua?
😊

Kiinkultaa kun ko. kyselylo-
makkeessa pitäisi valita
onko TAAS mies vai nainen
ja joutun TAAS marginaaliin.

Kai tästä kurssista silti
jotain tulee.

ADJÖÖ ja
ensi kertaan

Presemossa ei varmaan #-tagi toimi, mutta
olisiko mahdollista jollain koodisanelalla,
tai muulla, erottaa "oikeat" kurssiin
liittyvät kommentit epämääräisistä
läpänheitosta? Silloin olisi helpompi
puolella silmällä seurata chatia
ja keskittyä siihen vain, jos siellä
on jotain oleellista.

Positiivinen musta joutsen (*Black Swan*)

Viittasit koreesia alussa
positiivisiin mustiin
joutseniin. Oletan, että
termi on Talebin kirjasta
Musta Joutsen. Se kehoittaa
suhtautumaan hyvin kriittisesti
tilastotieteeseen, tri ainakin
sen konservatiiviseen puoleen.
Pystytkö arvioimaan
näkemystäsi tästä?